

HYT:n jäsenlehti

HUART Member bulletin

3/2018

News from Chief Shop Steward

Welcome to HUART's autumn meeting

Juttusarja yliopiston työtiloista

Agora-keskustelutilaisuus tulee taas

Tunnelmia Söderskärin
jäsenhankintaristeilyltä

Helsingin yliopiston tieteentekijät -
Forskarföreningen vid Helsingfors universitet

SISÄLTÖ

JULKAISIJA:
Helsingin yliopiston
tieteentekijät

Forskarföreningen vid
Helsingfors universitet ry

The Helsinki University
Association of Researchers
and Teachers (HUART)

PL 53 (Fabianinkatu 28)
00014 Helsingin yliopisto

TIEDOTUSVASTAAVA/
PÄÄTOIMITTAJA:
Olli-Pekka Kasurinen
hyt-tiedotus@helsinki.fi

TAITTO:
Gritten Naams

KANNEN KUVA:
Elina Palmgren

Tietoa jäseneksi
liittymisestä ja
osoitteenmuutokset:
hyt-toimisto@helsinki.fi

KOTISIVU:
www.hyt-ry.fi

HYT FACEBOOKISSA:
www.facebook.com/
HelsinginYliopiston-
Tieteentekijat

HYT TWITTERISSÄ:
@HytHuart

ISSN 2343-189X (verkkoversio)

4 - Puheenjohtajan palsta

5 - Kutsu Agora-
keskustelutilaisuuteen

6 - From Chief Shop Steward

8 - Juttusarja yliopiston työtiloista

14 - Yksi sulle kymmenen mulle

16 - Tunnelmia Söderskärin
jäsenhankintaristeilyltä / A glance
to Members Cruise to Södersär's
Lighthouse

18 - Kutsu HYTin
syyskokoukseen

19 - Invitation to HUART's annual
autumn meeting

20 - Unisport jäsenetu / Members
benefit to Unisport

HYTin hallitus ja Tieteentekijöiden
liiton liittokokous ovat oivia paikkoja
tutustua kollegoihin kaikilta eri aloilta!

Lue lisää sivulta 18.

Becoming a HUART board member
or HUART vice representative for
Union meetings of the Finnish Union
of University Researchers and Teachers
(FUURT) are great opportunities
to meet colleagues from different
disciplines. Read more on page 19.

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

HYTIN SYKSY HUIPENTUU KORKEAN TASON AGORA- TILAISUUTEEN MARRASKUUSSA

Linda Hart

Kuten aina, syksyn ensimmäiset viikot vilahtavat nopeasti. Lukuvuosi alkaa, reput ja salkut pakataan aamuisin, kahvin voimalla riennetään töihin nyt jo aamun pimeydessä ja viileydessä. Ahkera naputus kuuluu yhden jos toisenkin jäsenen näppäimistöltä, kun pidämme yhteyttä toisiimme, käynnistämme opetusta, väsäämme tutkimusrahoitushakemuksia yksin ja yhdessä ja yritämme suunnitella, edistää tai tehdä ihan itse tutkimustakin siinä sivussa.

HYTissä tämänhetkisen puheenjohtajan kaksivuotinen kausi on lähenemässä loppuaan. Yhdistyksen syyskokouksessa 28. marraskuuta on esillä sääntömuutosehdotus, jossa HYTiin ehdotetaan kahta varapuheenjohtajaa yhden sijaan. Kyse ei ole tittelinkipeydestä vaan siitä, että meidänkin yhdistyksemme kokoisessa organisaatiossa on sitä hyvä, jos yhdistystä johtaa tiimi: yhdistyksen kokouksissa voi tällöin johtaa puhetta yksi näistä kolmesta henkilöstä tarpeen mukaan ja puheenjohtajalle tulevia yhteydenottoja ja kasautuvia tehtäviä voi jakaa useamman vastuuhenkilön kesken arjen pyörytyksessä. Mielestäni nimettyjä tehtäviä on hyvä olla, koska niiden myötä tulee otettua vastuuta ja ne kerryttävät kokemusta yhteisten asioiden hoitamisesta ja yhteisömmme edustamisesta yhteistyökumppanien kanssa toimiessa.

Syyskokouksessamme käsitellään toki sääntömääräiset asiat, kuten toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2019. Toimintasuunnitelma on kuivakasta nimestään huolimatta tärkeä paperi: mitä teemme, mistä asioista ja aiheista tulee ottaa kiinni tässä hetkessä ja ensi vuonna, mitä voisimme tehdä eri lailla? Vuosi 2019 tulee toivottavasti olemaan viime vuosien myllerryksen (koulutusleikkaukset, yt-neuvottelut Helsingin yliopistossa, Iso pyörä, vii-

me kevään työehtosopimusneuvottelut, you name it!) melko rauhallinen, saatiinhan TES-neuvottelujen iso kysymys eli palkkausjärjestelmän uudistus neuvoteltua maaliin työryhmässä juuri nyt syyskuun loppuun mennessä. Tervetuloa mukaan syyskokoukseen keskustelemaan sääntömuutoksesta, toimintasuunnitelmasta, yhdistyksen taloudesta ja kuulemaan yhdistyksen toiminnasta. Paikalle voi myös tulla liittyäkseen mukaan toimintaa, esimerkiksi tiedotusryhmäämme tai kansainväliseen ryhmäämme!

Syksyn huipentuma on kuitenkin ehdottomasti ke 16.11. pidettävä ”korkean tason Agora”, eli jo perinteeksi muodostunut Agora-tilaisuutemme, jonka tarkoituksena on tuoda Helsingin yliopiston johtoa ja työntekijöitä keskustelemaan laajasti ja avoimesti yliopistosta työyhteisönä. Tilaisuus järjestetään tällä kertaa yhteistyössä Tieteentekijöiden liiton kanssa, ja siellä julkistetaan liiton nuorten tutkijoiden työryhmän teettämään kyselyyn pohjaava raportti. Agora-tilaisuuteen on lupautunut eri tahojen edustajia Helsingin yliopiston johdosta, Professoriliitosta, opetus- ja kulttuuriministeriöstä ja Elinkeinoelämän keskusliitosta. Tarkemmat tiedot ja puhujien nimet esitellään tässä numerossa ja verkkosivuillamme (www.hyt-ry.fi). Tule ja tuo työkaverisikin esittämään kiperiä kysymyksiä keskustelijoillemme! •

AGORA-KESKUSTELUTILAISUUS 16.11.2018

HYT järjestää yhdessä Tieteentekijöiden liiton kanssa perjantaina 16.11.2018 klo 15-17 jo perinteeksi muodostuneen Agora-keskustelutilaisuuden Porthaniarakennuksen salissa, PII (Yliopistonkatu 3, 1. krs.)

Tämän syksyn Agora-keskustelutilaisuudessa tutustutaan Helsingin yliopiston uudistuneeseen johtoon, kun keskustelemaan saapuvat Helsingin yliopiston hallituksen puheenjohtaja, presidentti **Tarja Halonen** ja yliopiston vararehtori **Tom Böhling**.

Tilaisuuden yhteydessä julkaistaan liiton Nuorempien tutkijoiden työryhmän raportti nuorten tutkijoiden tilanteesta Suomessa. Julkistusta seuraa paneeli-keskustelu, jonka varmistuneita puhujia ovat tässä vaiheessa vararehtori Böhlingin lisäksi **Erja Heikkinen** (tiedeasiantuntija, OKM), **Jouni Kivistö-Rahnasto** (pj, Professoriliitto) ja **Riikka Heikinheimo** (yrittäjyys ja elinkeinopolitiikka osaston johtaja, EK). Tilaisuus lähetetään myös livestriiminä!

Voit lähettää keskustelijoille kysymyksiä, jotka toimitetaan heille etukäteen nimettöminä, sekä varmistaa itsellesi kahvitarjoilun [ilmoittautumislomakkeella](#).

FROM CHIEF SHOP STEWARD

Tiina Niklander

Now we have already started this academic year. Students have arrived, first period courses are running in lecture rooms, seminar rooms and online in moodle and mooc platforms. This digitalization of education requires a lot of new skills from teachers and students. Teachers must also have time to learn the new skills and work environments. Even with the push towards digital teaching, we need to be able to make pedagogically solid structures for the courses. Digital course can easily take more time to prepare and run than traditional course, because there could be more material production, individual guidance, etc. There are also many good goals for digitalization, like students being able to continue their studies without unnecessary delays, more flexibility in the structures, etc.

University as an employer and chief shop stewards as employee representatives have now established a routine at the whole university level to have once a month a University cooperation meeting. On these meetings, we will cover the cooperation issues that the law requires and have other important university level topics in the agenda. More information about the cooperation is in Flamma <https://flamma.helsinki.fi/fi/HY054013>. The Finnish page also contains link to the memorandums of the meetings.

During this year, we have jointly worked to create a paper about collaboration principles at the university. Rector promised that it will be published at the latest in October. Please follow the Flamma notifications. Target is to give some guidelines for all supervisors and staff members how to improve the collaboration in all units (faculties, departments, research groups, etc.).

There is still a lot of work to do in the collaboration. One good example is the moving of academic personnel to activity-based offices, where people usually do not have their own space, but move to different areas depending on their current activity (discussion, phone call, need of silence, etc.). This caused many issues in Topelia. Several staff members felt that the employer had not discussed about the change with them and had not understood their special needs about the work environment. University is more and more going towards there activity based office areas to save space. There is a university board decision to reduce the space occupied by the university to save money from the rents. These changes will happen over several years in the future. So more and more staff members will be working in these flexible working areas.

University has noticed that there are issues in the internal communication. Quite often information about decisions does not reach staff members, because the main information source is supposed to be Flamma. However, Flamma is not always working optimally and it is too easy to miss something important. Some staff members even avoid using Flamma.

Flamma renewal project has been running over a year now. The content rewriting and restructuring is in progress and the new intranet is scheduled to be published early next year. Hopefully the new intranet will make it easier for us all to find the information we need and want to know. Now with Flamma, you need to know many of the structural choices to be able to find the material you know exist there.

Let us all focus on making the university a better place for us all. Enjoy the fall weather and remember to take care of your own wellbeing! •

LÄHDE KATSOMAAN UUTISKOMEDIASHOWTA JÄSENETUHINTAAN!

HYT tarjoaa jäsenilleen jäsenetuna liput Sähkeet Uutiskomediashow -esitykseen **10 eurolla** (norm. lippu 24 e) syyskokousiltana 28.11. Esitys alkaa klo 19:30-21. Ravintola Kaisaniemessä (Kaisaniementie 6).

Sähkeet Uutiskomediashow on musiikkia, tanssia ja terävää huumoria säkenöivä show. Päivänpolttavaa uutiskomediashowta on kirjoittamassa median ja politiikan sisäpiirin ammattilaisia. Kaikki tekijät ovat Helsingin yliopiston kasvatteja.

Varaa ilta kalenteriin ja ilmoittaudu mukaan täällä [e-lomakkeella](#) 8.11. **mennessä!** Huomaathan, että lippu varataan sivulle vasta maksettuasi lipun.

SÄHKEET

Uutis**KOMEDIASHOW** 2018

JUTTUSARJA YLIOPISTON TYÖTILOISTA

Laura Kortesoja & Tapani Kaakkuriniemi

Kolmiosaisessa juttusarjassa kuullaan puheenvuoroja eri näkökulmista yliopiston tilankäyttöön liittyen. Tässä numerossa kuullaan yliopiston työ- ja oppimistiloja tutkineen Niclas Sandströmin puheenvuoro tutkitun tiedon näkökulmasta.

Miltä uusiin tiloihin siirtyminen näyttää tutkijanäkökulmasta käsin?

Niclas Sandström – tutkija

Kansainvälisessäkin tutkimuksessa on osoitettu, että tilamuutokset eivät käsitä pelkästään tiloja, vaan kyseessä on aina kulttuurinen muutos. Tästä syystä muutoksen eteneminen tapahtuu hitaasti ja se vaatii paitsi neuvottelua, myös avointa viestintää ja eri tahojen kuulemistä. Jos muutokset toimeenpannaan liian nopealla aikataululla, virheiden todennäköisyys kasvaa. Kaikki osapuolet eivät reagoi samalla tavalla muutokseen, joten muutos vaatii aikaa.

Tilasuunnittelun tavoitteena on usein sellainen toteuttamistapa, jossa kaikki asianomaiset otetaan mukaan suunnitteluun. Käytännön toteutus on kui-

tenkin valitettavan usein jotain muuta. Osallistava muutoksen toteuttaminen vaatii aitoa kiinnostusta eri sidosryhmien kuuntelemiseen ja mukana pitämiseen muutoksen eri vaiheissa. Suunnitteluvaiheen merkitystä ei voi korostaa liikaa – osallistaminen tuottaa lopulta kaikille suurimman hyödyn, siinä missä näennäiset yritykset ottaa kaikki tahot mukaan suunnitteluun tuottaa yleensä enemmän haittaa kuin hyötyä. Luottamus rapautuu helposti ja ihmiset tuntevat tullessa petetyiksi. Tällaiset tapaukset ovat olleet valitettavan usein esillä. Muutos jatkaa omaa elämänsä myös toimeenpanovaiheen jälkeen. Eri tahojen kuuntelemisen tulisi tapahtua myös käytännön muutosten jälkeen.

”

Tiloja tulisi tarkastella pelkkien infrastruktuureiden sijaan älyllisen toiminnan jatkeina ja kiinnittää huomio siihen, miten tiloilla voidaan tukea erilaisia työprosesseja.

Juttu jatkuu seuraavalla aukeamalla ->

”

Jos tila-asioista vastaava taho ei ole varsinaisesti kiinnostunut tiloista ja niiden vaikutuksesta työnteon mahdollisuuksiin ja työntekijöiden hyvinvointiin, jäävät tilojen mahdollisuudet usein hyödyntämättä.

“Tila-asioista voi olla kiinnostunut tai sitten ei.”

Kuten valtaosassa muitakin asioita, tilamuutoksissa paljolti kyse on siitä, ollaanko niistä aidosti kiinnostuneita. Jos tila-asioista vastaava taho ei ole varsinaisesti kiinnostunut tiloista ja niiden vaikutuksesta työnteon mahdollisuuksiin ja työntekijöiden hyvinvointiin, jäävät tilojen mahdollisuudet usein hyödyntämättä. Sandströmin mielestä tiloja tulisikin tarkastella pelkkien infrastruktuureiden sijaan älyllisen toiminnan jatkeina ja kiinnittää huomio siihen, miten tiloilla voidaan tukea erilaisia työprosesseja.

Esimerkiksi tutkijoilla tarkkaa keskittymistä vaativat työtehtävät vaativat usein työrauhan. Tämä tulisi ottaa huomioon suunnitteluvaiheessa, sillä muutosten toimeenpanon jälkeen tilaa otetaan juuri sen verran kuin sitä annetaan. Usein korjausta vaativissa tapauksissa kyse on viimeistelyn loppuunsaattamisesta. Tilamuutoksissa viimeiset toimenpiteet tulisi saat- ta huolella loppuun. Kun viimeistely jää puolitiehen, näyttäytyy se jälkikäteen tilojen ja niissä tapahtuvien työprosesseiden yhteensopimattomuutena.

“Missä tulevaisuuden yliopisto sijaitsee?”

Tutkimuksessa on nostettu esiin myös tilojen tulevaisuus ja kysymys siitä, missä yliopisto tulevaisuudessa tulee sijaitsemaan. Tulevaisuuden yliopiston kohdalla on myös hyvä kysyä, miten yliopisto avaa itseään ja miten yhteiskunta kokee akateemisen toimijan osaksi itseään tulevaisuudessa. Uudessa Itä-Suomen yliopiston johtaman ”DigiCampus – Korkea- koulujen yhteinen digitaalinen oppimisympäristö, pedagogiikka ja palvelut” -hankkeen oppimis- ja kampusmaisemaan keskittyvässä alahankkeessa, jossa Sandström on mukana, kehitetään niin sanottuja oppimisen hubiverkostoja, joissa on mahdollisuus ympärivuorokautiseen opiskeluun. Hubeissa oppimisympäristö on nivottu osaksi työympäristöä, joka

mahdollistaa tutkijoiden ja opettajien tiiviin yhteistyön opiskelijoiden kanssa. Tällä hetkellä hanke on pilottivaiheessa eri kampuksilla. Oppimisympäristöjen suunnittelu halutaan toteuttaa hankkeessa joustavuuden eetosta noudattaen: jos suunnitellut tilat vaativat korjauksia, voidaan ne toteuttaa joustavasti eri muutosvaiheissa tai jälkikäteen. Pitkällä tähtäimellä joustavuudella on mahdollista säästää tulevaisuuden kustannuksissa. Koska tutkimuksen kohteensa ovat erilaiset muutosvaiheet ja eri osapuolten kokemukset niistä, hanke tuottaa uutta tietoa tilamuutosten kriittisistä vaiheista ja siitä, miten ne voidaan ottaa tulevaisuudessa paremmin huomioon.

“Tilan ei tarvitse olla hieno, jos tekeminen on hienoa siellä.”

On paljon tiloja, joita ei haluta tai voida purkaa. Yksi Sandströmin väitöskirjaohjaajista, Suvi Nenonen Tampereen teknillisestä yliopistosta onkin sanonut, että ”Tilan ei tarvitse olla hieno, jos tekeminen on hienoa siellä”. Uusien oppimisympäristöjen suunnittelussa viitekehyksenä toimii esimerkiksi Retro-fitting. Retro-fittingillä viitattiin aikaisemmin digitalisaation teknologiseutoiseen uudelleensovittamiseen, mutta nykyään käsite sisältää myöskin sosiaalisen ja fyysisen työ- ja oppimisympäristön saumatonta uudelleenistuttamista olemassa oleviin ti-

loihin. Kun tiloja ei voida syystä tai toisesta purkaa tai tekniset kysymykset, kuten ilmanvaihdon mitoittaminen ja paloalueet ajavat joustavan suunnittelun edelle, tulisi kuitenkin arvioida, millaisia muutoksia voidaan tehdä erilaisten työskentelytapojen tukemiseksi. Tilasuunnittelussa läsnä on usein asioita, joista ei voida tinkiä. Tällaiset rajoitukset tulisi viestiä jo alkuvaiheessa eri osapuolille. Näin myös luovien ideoiden toteuttaminen helpottuu, sillä lähtökohdat ovat kaikille selvät.

“Tilasuunnittelun taustalla on kestävän kehityksen periaatteet.”

Myös erilaisten työntekijöiden tarpeiden huomioonottamisen tulisi olla osa tilasuunnittelua. Toisia visuaaliset ärsykkeet ja häly häiritsevät enemmän kuin toisia. Vetäytymishuoneet tai äkillisten kokoustarpeiden tilat ovat keskeinen osa monitila-ajattelua. Jo tieto siitä, että tarpeen vaatiessa tietynlaisen tilan varaaminen on mahdollista, tukee työntekoa ja suhtautumista monitiloissa työskentelyyn. Jos tällaisia seikkoja ei ole otettu tilasuunnittelussa huomioon, saattaa etätyö tuntua työntekijästä työnteon kannalta mielekkäämmältä vaihtoehdolta. Toisaalta fyysisellä läsnäololla tiedetään olevan yhteys tietyillä aloilla tehtävän tutkimuksen luettuuteen ja joillakin mittareilla myös laadukkuuteen, eli etätyö ei sekään välttämättä ole toivottavin ratkaisu kaikissa tilanteissa.

Myös tilasuunnittelun taustalla ovat kestävän kehityksen periaatteet, jotka tuovat osaltaan painetta tilojen huolto- ja ylläpitokysymyksiin. Tilojen tyhjiään pito on ekologisesti ja ekonomisesti kestävä. Yliopiston strategiaankin sidotussa kestävän kehityksen teemassa kyse on ratkaisusta, jotka säästävät resursseja, mutta parhaimmillaan myös lisäävät työhyvinvointia. Joskus monitila saattaa olla toimivampi ratkaisu kuin 2-4 hengen työhuone. Koska oma työhuone ei ole enää lähtökohtainen suositus tietyissä työtehtävissä, tulisi uusista tiloista rakentaa sellaisia, että ne tukevat koko työyhteisön toimintaa. Tilojen käyttöönoton yhteydessä on myös hyvä sopia yhteisistä tilakohtaisista pelisäännöistä.

“Monitilaratkaisun tulisi olla myös demokraattinen.”

Hallinnon sekä tutkimus- ja opetushenkilökunnan asettaminen samaan tilaan ei välttämättä tuota toivottua lisäarvoa, sillä kysymys on kahdesta erillisestä toimintakulttuurista, joilla on omia toimimisen säännöstöjään ja käytänteitään. Tutkimushenkilökunta ja hallinto muodostavat jo itsessään useita alakulttuureita, jolloin byrokraattisten rajojen murtaminen on haasteellista, eikä ryhmien välille välttämättä synny ajatustenvaihtoa. Parhaassa tapauksessa tietenkin eri käytänneyhteisöt tuovat toistensa työhön sellaista lisää, jota ei ilman yhteistä fyysistä ympäristöä syntyisi. Joskus tilaratkaisuissa päädytään myös ratkaisuihin, joissa jotkut saavat pitää omat työhuoneensa - ikään kuin joku saa käyttöönsä kaikki monitilan erilaiset vyöhykkeet, kun taas toinen saa vain osan. Tämä saattaa osaltaan ylläpitää byrokraattisia rajoja, jos taustalla olevia käytännön syitä ei julki-lausuta. Toisaalta erilaisten tutkimusyhteisöjen tuominen samaan monitilaympäristöön voi tuottaa tietokäytänteiden, hiljaisen tiedon ja muun osaamisen ristipölytystä, joka on kaikille hyödyllistä. •

Venveo/Unsplash

Onnistunut tilamuutos vaatii monien eri asioiden huomioonottamista. Eräs keskeisistä periaatteista on henkilöstön osallistaminen ja eri henkilöiden ja henkilöstöryhmien tarpeiden huomioonottaminen. Helsingin yliopisto on myös sitoutunut kehittämään yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa sekä osallistamaan yliopistoyhteisöä asioiden valmisteluun ja suunnitteluun.

Näiden sitoumusten ja hyvän henkilöstöpolitiikan periaatteiden lisäksi jo yhteistoimintalaki edellyttää, että olennaiset muutokset töiden ja työtilojen järjestelyissä tulee käsitellä yhteistoiminnassa. Yhteistoimintalain 6. luvun 1. § mukaan: ”Yhteistoimintaneuvotteluissa on käsiteltävä henkilöstövaikutukset, jotka aiheutuvat... 5) työn järjestelystä;...” Työn järjestelyihin kuuluvat mm. ”merkittävä työtilojen muutokset”. •

Teksti: Tommi Kokkonen

YKSI SULLE, KYMMENEN MULLE

Tommi Kokkonen

”Tutkimukseen yllättävän suuri lisärahoitus: Sadan miljoonan pottia jaetaan korkeakouluille ja yrityksille”, otsikoi Helsingin Sanomat artikkelinsa 29.8.2018. OKM puolestaan tiedotti 14.9., että Suomen Akatemian määrärahavaltuuksia lisätään 25 miljoonalla eurolla, ja tämä raha ”kohdistetaan erityisesti nuorille tutkijoille”. Hieman aiemmin tänä vuonna 18.4. opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen iloitsi Twitterissä 50 miljoonan euron lisärahoituksesta ”tieteen huipulle”. Kyse oli niin kutsutusta lippulavoista, joka olisi ”kokonaan uutta rahaa”. Jos mennään vielä kauemmas, parin vuoden päähän syksyyn 2016, Turun Sanomien otsikko kertoo hallituksen luvanneen ”yliopistoille satoja miljoonia euroja”.

Kuulostaa hienolta! Tätähän yliopistoväki on juuri toivonut: lisärahoitusta ja erityisesti nuorten tutkijoiden tukemista, jotka tekevät työtään lyhyiden rahoituspätkien varassa. Yliopistoväki taitaa olla joukko ammattivalittajia, joille mikään ei riitä ja aina pitäisi saada lisää. No eipä nuolaista ennen kuin tiipahtaa.

Kuten tuskallisen hyvin tiedämme Sipilän hallitus on leikannut koulutuksesta ja tutkimuksesta noin 900 miljoonaa euroa. Säästetty on monesta paikasta. Jo edellinen hallitus leikkasi toisen asteen koulutuksesta, Sipilän hallitus vielä 200 miljoonaa euroa lisää. Samoin edellinen hallitus leikkasi ammatikorkeakouluilta ja nykyinen hallitus leikkasi hieman lisää sekä jäädytti indeksikorotukset. Indeksien jäädytys koski myös yliopistoja. Lisäksi nykyinen hallitus leikkasi yliopistojen perusrahoitusta. Yliopistojen leikkaukset ovat johtaneet mm. historiallisiin, laajoihin irtisanomisiin Helsingin yliopistossa. Turun yliopistossa päätettiin käyttää varallisuutta irtisanomisten välttämiseen.

Vuonna 2016 yliopistoilta leikattiin noin 80 miljoonaa euroa. Paradoksaalisesti suurimmat säästöt kohdistuivat rankingeiden perusteella parhaiten pärjäävään Helsingin yliopistoon, jolta yksinomaan vuonna 2016 leikattiin kerralla noin 40 miljoonaa euroa – lähes 10% valtion perusrahoituksesta. Apoteekkikompensaation poiston osuus oli tästä noin 30 miljoonaa euroa. Vuonna 2017 leikattiin vielä 9 miljoonaa euroa lisää. Yliopiston arvio on, että vuoteen 2020 mennessä rahoitus laskee 90 miljoonaa euroa vuoden 2015 tasosta.[1] Kumulatiivisesti perusrahoituksen leikkaukset ovat 2016-2020 noin 288 miljoonaa euroa.

Yliopistojen perusrahoitus on ollut laskusuunnassa ”fantastisesta yliopistouudistuksesta” lähtien. Nimellinen perusrahoitus on nyt noin vuoden 2009 tasolla, mutta reaalisesti (mm. kustannusten nousu huomioon ottaen) perusrahoitus on noin vuoden 2002 tasolla. Laskua vuodesta 2009 tähän vuoteen on lähes 200 miljoonaa euroa. Reaalinen kokonaisrahoitus on sekin ollut laskusuunnassa koko 2010-luvun ja on nyt noin vuoden 2008 tasolla, mutta lasku ei ole ollut yhtä jyrkkä. Kokonaisrahoitukseen laskeaan mukaan kilpailtu tutkimusrahoitus (esim. Tekesin ja Suomen Akatemian kautta). Suurin osa leikkauksista on tehty Sipilän hallituksen aikana.[2] Yliopistojen rahoituksesta on siis leikattu sekä siirretty rahoituksen painopistettä kohti kilpailtua ja lyhytjänteistä rahoitusta.

1 <https://www.helsinki.fi/fi/yliopisto/yliopiston-talouden-lukuja>

2 Talouspolitiikan arviointineuvosto. (2018). Yliopistojen rahoitus, kannustimet ja rakennekehitys. [Talouspolitiikan arviointineuvoston taustaraportti.] Noudettu 29.9.2018: https://www.talouspolitiikanarviointineuvosto.fi/wordpress/wp-content/uploads/2018/01/Seuri_Vartiainen_2018-1.pdf.

”

Niin eikä se nuorille tutkijoillekaan ohjattu raha oikeastaan mennyt nuorille tutkijoille, vaan ohjattiin hankerahoitukseen, jonka saadakseen on oltava ”professori- tai dosenttitasoinen” tutkija.

Myös valtion tutkimus- ja kehitysrahoitus on ollut laskusuunnassa lähes koko 2010-luvun. Se oli vuonna 2017 noin 180 miljoonaa euroa alemmalla tasolla kuin vuonna 2010 ja 115 miljoonaa euroa alemmalla tasolla kuin vuonna 2015. Kumulatiivisesti rahoituksessa on 577 miljoonan euron aukko vuodesta 2010 vuoteen 2017, josta lähes puolet on syntynyt vuosina 2016 ja 2017.

Palataanpa alussa mainittuihin hyviin uutisiin. Tässä jutussa ensin mainitusta sadan miljoonan euron lisärahasta noin 70 miljoonaa menee Business Finlandille (ent. Tekes). Business Finland rahoittaa soveltavaa, yrityslähtöistä tutkimusta. Vaikka ministeri on toisaalla painottanut ”talousnobelistin [Bengt Holmström] hengessä perustutkimuksen merkitystä”, tämä 100 miljoonan laastari ohjautuu johonkin aivan muualle. Kehitys soveltavan ja kilpaillun tutkimusrahoituksen painottamisesta näyttää jatkuvan.

Toisaalta, toisin kuin kilpaillun tutkimusrahoituksen kohdalla, pääomittamisen taustalla on ajatus siitä, että yliopistot voisivat siitä kertyneen sijoitustuoton turvin rahoittaa toimintaansa, ja olla mm. taloudellisesti entistä riippumattomampia, kuten ministeri Turun Sanomien haastattelussa totesi. Ajatus yliopistojen pääomittamisesta on toki kannatettava ja tehdyt toimet oikeansuuntaisia. Ministeriltä jäi tosin kertomatta, että edes satojen miljoonien pääomitus ei korvaisi yliopistoihin kohdistuneita leikkauksia ja, että pääomittamisen ehtona on ”rakenteellinen kehittäminen”[3]. Se siitä riippumattomuudesta. Mitä Akatemian myöntövaltuuksien kasvamiseen ja ”lippulaivoihin” tulee, on sanomattakin selvää, että muutamat kymmenet miljoonat eurot ovat leikkauksen rinnalla pikkurahoja.

3 https://tieteentekijoidenliitto.fi/media/blogi/yliopistojen_paaomitus_missa_mentiinkaan.1939.blog

Niin eikä se nuorille tutkijoillekaan ohjattu raha oikeastaan mennyt nuorille tutkijoille, vaan ohjattiin hankerahoitukseen, jonka saadakseen on oltava ”professori- tai dosenttitasoinen” tutkija. Osa tästä tietenkin ohjautuu välillisesti nuorille tutkijoille (eli väitöskirjantekijöille tai hiljattain väitelleille), jotka mahdollisesti palkataan hankkeeseen, mikä ei eroa normaalista hankerahoituksesta. Mikään ei tee tästä lisärahoituksesta erityisesti nuorille tutkijoille suunnattua. On kenties uskottavaa (vaikkakin huolestuttavaa) ettei ministeri tiedä mitä termillä nuori tutkija tarkoitetaan, mutta kätevää on, että hän voi lausunnossaan tukeutua Suomen Akatemiaan, joka myöskin mainosti tätä lisärahaa erityisesti nuorille tutkijoille suunnattuna. On epäselvää eikö Suomen Akatemiassa tiedetä mihin termillä nuori tutkija viitataan vai onko kyseessä puhdas virhe, jota yritetään julkisuudessa vääristelemällä selittää parhain päin.

Poliittisen propagandan keskellä menee helposti pää pyörälle. Hallituksen strategia on tähän mennessä ollut leikata kautensa alussa rajusti ja sitten jalla laastareita sinne tänne samalla siirtäen rahoituksen painopistettä ideologiansa määrittämään suuntaa. Niinpä on hyvä pitää mielessä, että ennen kuin ministeri ilmoittaa, että perusrahoitukseen myönnetään satoja miljoonia, yliopistoindeksi otetaan käyttöön tai yliopistoja pääomitetaan reilusti yli miljardilla eurolla, tämän hallituksen syntilistä tiedepoliittikan ja -rahoituksen saralla on historiallisen pitkä. •

HYTin jäsenhankintaristeilyyn Söderskärin majakalle 30.9.2018 osallistui reilu parikymmentä jäsentä. Taianomainen saari lumosi “hyttiläiset” kauneudellaan.

HUART's Members Cruise to Söderskär's Lighthouse on 30th of August gathered over twenty members. The participants were mesmerized of the magical island and the beautiful nature.

KUTSU HYTIN SYYSKOKOUKSEEN

HYT:n syyskokous pidetään tänä vuonna ke 28.11. klo 17-18:30 Ravintola Kaisaniemessä (Kaisaniementie 6). Kokouksen jälkeen nautimme kauden herkuista valmistetun kolmen lajin maukkaan iltabuffeen.

Syyskokouksessa sinun on mahdollista päästä HYT:n hallituksen jäseneksi ja Tieteentekijöiden liiton liittokokousedustajaksi. HYT:n hallitus ja liiton liittokokous ovat oivia paikkoja tutustua opettaja- ja tutkijakollegoihin kaikilta eri aloilta.

Ilmoittaudu mukaan 22.11. mennessä tällä [e-lomakkeella](#), niin varmistat paikkasi iltabuffeessa.

Kokouksen esityslista:

1. Kokouksen avaus
2. Valitaan kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri
3. Valitaan pöytäkirjantarkastajat ja ääntenlaskijat
4. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
5. Hyväksytään kokouksen työjärjestys
6. Hyväksytään toimintasuunnitelma vuodelle 2019
7. Hyväksytään talousarvio vuodelle 2019 ja päätetään jäsenmaksujen suuruudesta ja kantotavasta
8. Valitaan hallituksen puheenjohtaja, jäsenet erovuoroisten tilalle ja näille henkilökohtaiset varajäsenet
9. Valitaan kaksi tilintarkastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa
10. Valitaan yhdistyksen edustajat (25 henkeä) ja heille tarpeellinen määrä varajäseniä Tieteentekijöiden liitto – Forskarförbundet ry:n seuraavan vuoden kokouksiin
11. Sääntömuutos (kahden varapuheenjohtajan malli, ks. liite.)
12. Päätetään muista kokouskutsussa mainituista asioista
13. Kokouksen päättäminen

Kokousliitteet lähetetään lähempänä tapahtumaa sähköpostilla.

Tervetuloa!

INVITATION TO HUART'S AUTUMN MEETING

The statutory autumn meeting of the HUART will be held on Wednesday 28th November 2018 at 5-6:30 pm. at Ravintola Kaisaniemi (Kaisaniementie 6). After the meeting the participants have an opportunity to enjoy a three course evening buffet of seasonal delicacies.

The autumn meeting is a great place to get acquainted with research associates from all fields. Also the meeting is an opportunity to become HUART board member or a HUART vice representative for Union meetings of the Finnish Union of University Researchers and Teachers (FUURT).

The discussion in the meeting will be mainly in Finnish but with occasional translation in English if needed. [Sign up here](#) at the latest 8th of November.

Agenda of the autumn annual meeting:

(Collection the list of attendees)

1. Opening of the meeting
2. Election of chairman and secretary of the meeting
3. Election of the protocol officers and tellers
4. Adoption the legality and quorum of the meeting
5. Adoption of the meeting
6. Adoption of the action plan for 2019
7. Adoption of the budget for 2019 and the amount of the membership fees
8. Election of the Chairman, members of the Board to replace the resigning ones, and election of their personal deputies
9. Appointment of two auditors and two deputy auditors
10. Nomination of the representatives of HUART (25 persons) in the Union meetings and the necessary number of alternates for them
11. Amendment to the rules of the association (the model of two vice-chairpersons)
12. Other matters presented to the meeting
13. Closing of the meeting

Welcome!

HYT tukee jokaista jäsentään 50 eurolla yliopistoliikunnan UniSportin kausikortin hankinnassa. [Lue lisää täältä.](#)

HYT stöder varje medlem med 50 euro för UniSport-säsongs-kortet. [Läs mer här.](#)

HUART supports each of its member with 50 euros in purchasing a Unisport 12 months training card. [Read more here.](#)

HELSINGIN YLIOPISTON TIETEENTEKIJÄT RY

FORSKARFÖRENINGEN VID HELSINGFORS UNIVERSITET

HELSINKI UNIVERSITY ASSOCIATION OF RESEARCHERS AND TEACHERS